

Buitenbaan

Compagnie

Vakcollege

Joure

Grou

Kingcollege

Fedde Schurer
Havo

Fedde Schurer
VWO

De meest gestelde vragen over dyslexie en het dyslexieprotocol van OSG Sevenwolden

Dyslexieverklaring, -onderzoek en -protocol

1. Wat bepaalt of een leerling recht heeft op welke hulpmiddelen en/of aanpassingen hij nodig heeft?

Antwoord: Elke leerling met dyslexie heeft een onderzoeksrapport en een verklaring ontvangen van de testende instantie, waarin de diagnose dyslexie is vastgesteld. Het onderzoeksrapport en de dyslexieverklaring moeten voldoen aan de regels die het Ministerie van OCW heeft vastgesteld (september 2016). In die dyslexieverklaring staat vermeld waarop de leerling recht heeft: tijdverlenging, gebruik van voorleessoftware, gebruik van computer/laptop bij het maken van toetsen, en eventuele andere aanpassingen.

2. Wat zijn de kosten van een dyslexie-onderzoek?

Antwoord: Via de school is het mogelijk een dyslexie-onderzoek aan te vragen. Conform het protocol wordt er eerst een vooronderzoek afgenomen. Dit is gratis. De kosten van een vervolgonderzoek worden door de school en de ouders gedeeld. Er wordt overigens een beperkt aantal testen per jaar door de school vergoed. Een ander mogelijkheid is dat er ouders privé een onderzoek aanvragen. De kosten daarvan komen geheel ten laste van de ouders. Het loont wel de moeite om bij de zorgverzekeraar na te gaan of deze (een deel van kosten) onderzoek vergoedt.

3. Heeft elke leerling die een dyslexieverklaring heeft, recht op aanpassingen, faciliteiten en dispensaties waarmee

dyslectische leerlingen geholpen zijn?

Antwoord: Niet alle leerlingen hebben dezelfde aanpassingen en dispensaties nodig. Aanpassingen en dispensaties worden alleen aangeboden indien ze écht noodzakelijk zijn en dit benoemd staat in de dyslexie verklaring. Aanpassingen en dispensaties zijn altijd voordelig. Aanpassingen en dispensaties vormen geen voorkeursbehandeling, maar een eerlijke kans voor de leerling om het onderwijs te kunnen volgen op het niveau van de leerling.

4. Wat kan de leerling doen als hij merkt dat er niet volgens het dyslexieprotocol wordt gehandeld?

Antwoord: De leerling zet zijn “klacht” naast de letter “D” op het antwoordformulier. De vakdocent ziet dan dat de toets onder bezwarende omstandigheden is gemaakt. De leerling en de docent kunnen dan met elkaar in gesprek gaan om een oplossing voor de klacht te zoeken.

Rol leerling en ondersteuning school

5. Welke rol heeft de leerling zelf?

Antwoord: De leerling is medeverantwoordelijk voor de ondersteuning. Hij/zij is zich bewust van de hindernissen die hij/zij ondervindt en is bereid mee te denken bij het zoeken naar passende oplossingen. Hij/zij is gemotiveerd om extra inspanning te leveren.

6. Bij wie kunnen leerlingen en ouders terecht voor ondersteuning bij leerlingen met dyslexie en wie is verantwoordelijk?

a. De mentor biedt morele en emotionele ondersteuning, heeft aandacht voor het verloop van de studie, overlegt met dyslexie-expert, bespreekt extra ondersteuningsbehoefte met de leerling, doet eventueel het vooronderzoek, bewaakt gemaakte afspraken en verwijst eventueel door naar de vakdocent

b. De vakdocent is verantwoordelijk voor de ondersteuning in de les en houdt in de didactiek rekening met leerlingen met dyslexie De vakdocent is op de hoogte van de handelingsgerichte adviezen van de leerling (kijkt daarvoor in Magister)

c. De dyslexie-expert is de centrale persoon bij wie de leerling met dyslexie terecht kan als er vragen zijn, stelt zichzelf tot

doel om de zelfstandigheid van de leerling te vergroten door de leerling zelf te laten nadenken over de hulp die hij/zij nodig heeft (leren formuleren van de hulpvraag), organiseert jaarlijks een informatieavond voor ouders, helpt de leerling zijn probleemoplossend vermogen te versterken, adviseert mentoren en vakleerkrachten, adviseert de leerling/ouders over aanpassingen, dispensaties, faciliteiten en technische hulpmiddelen, zorgt er samen met de mentor/OC-er voor dat het vooronderzoek plaats vindt. Komt de leerling in aanmerking voor een onderzoekstraject dan heeft de leerling samen met de ouders contact met de gedragswetenschapper.

7. Hoe kan de leerling aan de vakdocent duidelijk maken dat hij een dyslexieverklaring heeft?

Antwoord: De leerling zet een grote “D” links boven op het antwoordformulier. Daarmee geeft de leerling aan dat hij recht heeft op extra tijd van 20%.

ICT hulpmiddelen

8. Welke voorleessoftware gebruikt de school en wat zijn de kosten daarvan?

De school heeft een school brede licentie op Kurzweil 3000. Leerlingen kunnen op school gebruik maken van Kurzweil. Het programma is geïnstalleerd op het systeem op school. De leerling krijgt eigen inloggegevens. Daarmee kan hij ook thuis inloggen en Kurzweil gebruiken. Het programma moet wel eerst geïnstalleerd worden. Voor de leerlingen zijn er geen kosten verbonden aan het gebruik van Kurzweil. Voor thuisgebruik is er een handleiding beschikbaar.

9. Hoe komt de leerling aan digitale studieboeken?

Antwoord: Via Dedicon (www.dedicon.nl) zijn er digitale studieboeken te huur. Deze staan op dvd's die ongeveer 3 euro per methode kosten. De dvd's mogen een schooljaar lang gebruikt worden. Daarna worden ze weer teruggestuurd naar Dedicon. Bij het aanvragen van de digitale boeken door school dient altijd de dyslexieverklaring geüpload te worden.

10. Waar maak je als leerling van FS toetsen tijdens de toetsweek?

Antwoord: Tijdens de toetsweken is lokaal 110 en 111 op locatie FS ingericht als lokaal voor de leerlingen met een

dyslexieverklaring.

11. Mag de leerling met een slecht handschrift gebruik maken van een laptop?

Antwoord: De leerling met een slecht handschrift mag alleen gebruik maken van een laptop, als dit in de dyslexieverklaring vermeld staat.

Ontheffingen

12. Welke ontheffingen gelden er voor het volgen van de moderne vreemde talen?

Antwoord: *VMBO Onderbouw* In de kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg is het volgen van Frans of Duits verplicht. Voor deze vakken zijn geen kerndoelen vastgelegd. De school heeft daardoor de vrijheid het programma naar eigen inzicht aan te bieden. Wanneer beide talen zijn geprogrammeerd, kan de school er voor kiezen aan dyslectische leerlingen één van de twee aan te bieden. Het past in de visie van Sevenwolden het programma dusdanig in te richten, dat de tweede moderne vreemde taal voor dyslectische leerlingen zo min mogelijk een belemmering mag vormen om door te stromen naar leerjaar drie. In de basisberoepsgerichte leerweg is het volgen van een tweede moderne vreemde taal niet verplicht.

VMBO Bovenbouw Omdat er geen wettelijke verplichtingen zijn t.a.v. een tweede of derde moderne vreemde taal zijn er geen ontheffingen nodig of mogelijk.

Havo/VWO eerste fase In de eerste drie leerjaren van Havo/VWO zijn drie moderne vreemde talen verplicht. Doorgaans worden, naast Engels, Frans en Duits aangeboden. Omdat er voor Frans en Duits geen kerndoelen zijn vastgelegd, heeft de school de vrijheid het programma naar eigen inzicht aan te bieden. Het past in de visie van Sevenwolden de programma's dusdanig in te richten dat de tweede en derde moderne vreemde taal geen belemmering vormen om door te stromen naar leerjaar 4.

Tweede fase Havo: Het ligt niet voor de hand dat dyslectische leerlingen een profiel kiezen waarin het volgen van een tweede en/of derde moderne vreemde taal verplicht is. Er zijn daarom in de wet geen ontheffingsmogelijkheden.

Tweede fase Vwo: In alle profielen is een tweede moderne vreemde taal verplicht. Het ligt niet voor de hand dat dyslectische leerlingen kiezen voor een profiel met een derde moderne vreemde taal. Voor de leerlingen op het gymnasium geldt de verplichting voor Grieks of Latijn. Voor de leerlingen op het atheneum is het mogelijk onder voorwaarden een ontheffing te vragen voor de tweede moderne taal. In het inrichtingsbesluit WVO (wet op het voortgezet onderwijs) is daarover het volgende opgenomen:

Art. 26 e

4. Het bevoegd gezag van een atheneum kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in de taal genoemd in artikel 26b, eerste lid, onder c, in de volgende gevallen:

- de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;*
- de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal;*
- de leerling volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.*

5. Bij toepassing van het vierde lid, wordt de taal vervangen door een van de vakken of programmaonderdelen, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, of in het zevende lid, onder c of d, met een normatieve studielast van tenminste 440 uren, ter keuze van de leerling, voor zover het bevoegd gezag deze als zodanig aanbiedt. (wetten.overheid.nl, 2014)

Algemene informatie

13. Waar kan ik extra informatie vinden over dyslexie?

- De oudervereniging Balans geeft veel informatie over dyslexie. www.balansdigitaal.nl.
- Steunpunt dyslexie: www.steunpuntdyslexie.nl
- Ministerie van onderwijs: www.rijksoverheid.nl

